

UDK:343.222

343.796

Prethodno priopćenje

Primljen: 14. svibnja 2018.

Prihvaćen: 15. lipnja 2018.

Izv. prof. dr. sc. Damir **PRIMORAC**,
Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru
damir.primorac@primorac-partners.com

Maja **BUHOVAC**,
doktorandica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru
buhovac.maja@gmail.com

IZRAVNA NAMJERA KAO UVJET KAŽNJIVOSTI ODGOVORNIH OSOBA ZA *DELICTA PROPRIA*

Sažetak: Radom se problematizira pitanje utvrđivanja kaznene odgovornosti odgovornih osoba koje se javljaju kao počinitelji niza kaznenih djela iz posebnog dijela Kaznenog zakona Federacije BiH, osobito gospodarskih. Za utvrđivanje njihove krivnje, osim složenih radnji dokazivanja zbog prirode gospodarskih kaznenih djela, na nekim mjestima zakon propisuje i izravnu namjeru. Ona se ogleda u znanju odgovorne osobe o osobnom svojstvu te znanju o protupravnosti djela. Međutim, kod *delicta propria*, kakva su većina gospodarskih kaznenih djela, utvrđivanje znanja kao uvjeta kaznene odgovornosti odgovorne osobe relativizira mogućnost kažnjavanja iste, što vodi pravnoj nesigurnosti koja povlači za posljedicu i ostavljanje nesankcionirane odgovorne osobe te pravne osobe u kojima odgovorne osobe predstavljaju jednu vrstu alter ega. Takve de lege lata odredbe rezultat su dinamičnih izmjena kaznenog zakonodavstva kao posljedica novih pojavnih oblika kriminaliteta, kaznenih djela i njihovih počinitelja. Stoga, rad problematizira nekoliko naizgled odvojenih, ali u stvari nužno povezanih pitanja koje je potrebno uskladiti. Na temelju analize pojedinih instituta kaznene odgovornosti, vrsta kaznenih djela s obzirom na krug počinitelja, te napose pojma odgovorne osobe, rad pretendira da ponudi de lege ferenda rješenja u odnosu i na sami pojam odgovorne osobe, ali osobito uvjete i način utvrđivanja njezine kažnjivosti. Cilj je dogmatičkim pristupom ovim institutima olakšati put pronalazjenja i otkrivanja počinitelja teških kaznenih djela iz

posebnog dijela Kaznenog zakona, te na taj način omogućiti postizanje svrhe kažnjavanja i svrhe izricanja kaznenopravnih sankcija.

Ključne riječi: *odgovorna osoba, kaznena odgovornost, izravna namjera, neizravna namjera, delicta propria, gospodarska kaznena djela, pravne osobe.*